

..โอวาทธรรมหลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป เช้าวันเสาร์ที่ 18 มิถุนายน 2559..

..ขอเจริญพรคณะศรัทธาญาติโยมทุกท่าน ท่านสาธุชนทั้งหลายเราได้มาเกิดเป็นมนุษย์ที่โชคดี ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งหญิงและชาย โชคดีอีกอย่างหนึ่งคือได้พบพระพุทธศาสนา ได้ฟังคำสอนขององค์พระสมเด็จสัมมาสัมพุทธเจ้า สอนให้ละบาปความชั่วทำแต่คุณงามความดี เพื่อเพิ่มพูนบุญบารมีของตน จะเกิดมาภพใดชาติใดก็ขอให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นไปเรื่อยๆ ให้ได้พบพระพุทธศาสนาได้ทำบุญทำทานการกุศล ได้รักษาศีลได้เจริญภาวนา พัฒนาตนเองให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นไปเรื่อยๆ ถือว่าเป็นผู้โชคดี ผู้ที่นับถือลัทธิศาสนาอื่นๆ ก็เป็นเรื่องของเขา เขาจะนับถือศาสนาองค์ใด ครูบาอาจารย์องค์ไหนก็เป็นเรื่องของคนอื่น แต่ของพวกเรานี้มันใจในพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตามคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามกำลังความสามารถของตน ตามกำลังกุศลคุณงามความดีของตนที่ได้กระทำเอาไว้ให้เป็นที่พึ่งของตนเอง อันนี้เป็นคุณงามความดีที่พวกเราพึงปรารถนา ว่าตอนนี้ได้มีชีวิตชีวิตได้อารมณ์เย็นเป็นสุขใน พระพุทธศาสนานี้ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าเราพากันนำไปปฏิบัติ ฝึกหัดตามคำสอนของพระองค์แล้ว จะทำให้ชีวิตของเรานี้ เจริญและมีความสุข ที่ทุกคนปรารถนาไว้คือต้องการความสุข เราต้องการความสุขจึงได้ทำการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา ให้รู้จักบุญจักบาป ว่าอะไรเป็นบุญอะไรเป็นบาปบ้าง ทั้งทางด้านร่างกาย ทางวาจาและจิตใจ ว่าบาปทางกาย เราก็ศึกษากันว่ากายนี้ เมื่อมีกายแล้วทำอะไรบ้างที่เป็นบาปความชั่ว ที่ไม่ดีไม่งาม ผิดจากหลักศีลธรรม เราก็พากันนำไปศึกษาดู ตรวจตราดูตนเอง ตั้งอยู่ในคุณงามความดีใหม่ กายของเรา เราก็เลยพิจารณาในเรื่องอย่างนี้

..พิจารณาเรื่องการพูดจาปราศรัย พูดคุยกันเรื่องอะไรต่างๆ ว่าอยู่ในขอบเขตคุณงามความดีมีศีลธรรมใหม่ ทำให้เกิดทุกข์หรือเกิดสุข อันนี้เป็นเรื่องของตนเองที่จะวิจารณ์และพิจารณาเรื่องของตนเอง จะได้เข้าใจว่า เอ.. เขาเรียกว่ามีความทุกข์ เราไม่อยากทุกข์ เขาพูดกันทำไมจึงเป็นทุกข์ ถกเถียงกันทำไม ได้แย้งกันทำไม จึงเป็นทุกข์ แต่เราไม่รู้เราจึงพูดไปอย่างนั้น เหตุฉะนั้นทำก็ทำผิดมาก่อนจึงจะทำถูก จะพูดจาปราศรัยก็พูดผิดก่อน เรียนหนังสืออ่านหนังสือก็ต้องพูดผิดมาก่อน พูดก็ผิด เขียนก็ผิดมาก่อน มันจึงจะพูดถูกเขียนถูกทีหลัง แม้แต่ความคิดความอ่านของพวกเราก็ดี เราคิดแต่ละวันๆ คิดทุกชั่วโมงนาที่ คิดตั้งแต่ตอนเช้า ตอนเที่ยง ตอนบ่าย ตอนค่ำ กลางคืนก็ดี จิตใจของเราคิดเรื่องอะไร ถ้าเราคิดเรื่องความทุกข์ หรือคิดผิดจากหลักศีลธรรม เมื่อคิดแล้วสุขมันจึงจะถูกจากหลักศีลธรรม ถ้าคิดไปเท่าไรแล้วมันทุกข์ มันก็ทุกข์หนักไปเรื่อยๆ คิดถูกทำให้มีความสุข ก็มีความรื่นเริงมีความสุขไปเรื่อยๆ ทำให้ตนเองนี้มีความสุขร่าเริงมีความสุขสง่าผ่าเผย มีความยิ้มแย้มแจ่มใสหน้าตาแจ่มชื่นเบิกบาน เพราะเราได้ทำคุณงามความดี ทำบุญทำทานการกุศลรักษาศีลเจริญภาวนา

..เรียกว่าการมองดูตนเองเพื่อให้รู้จักทางถูกทางผิด ที่จะทำอะไรจะอ่าน จะพูดจาปราศรัยต่อซึ่งกัน และกันนั้น ก็อาศัยซึ่งสติ คือความระลึกไว้ว่าทำอะไรอยู่ ปฏิบัติอะไรอยู่ อยู่ในฐานะอย่างไร เราปฏิบัติอยู่ อย่างไร จะเห็นโทษตนเองว่า เออ.. เราปฏิบัติถูกต้องแล้วก็ไม่มีความผิดอะไรต้องขึ้นโรงขึ้นศาลอะไรต่างๆ ที่เป็นอย่างนั้นเพราะคนไม่ผิดศีลธรรม กฎหมายเขาตั้งไว้เพื่อระงับดับจากความเดือดร้อนวุ่นวาย ผิดจาก กฎหมายบ้านเมือง ผิดจากคุณงามความดีนั่นเอง ก็จะมีความเดือดร้อนเกิดขึ้นต่างๆ ในบ้านเมืองเราก็ดี บ้านเมืองอื่นก็ดี มีความวุ่นวายอย่างไร มันผิดอะไรบ้างมันจึงเกิดความวุ่นวาย ผิดจากหลักศีลธรรม อะไรบ้าง ทำอย่างไร พูดอย่างไร คิดอย่างไรจึงเป็นแบบนั้น ก็ให้พากันพิจารณาพิจารณา ดูตรวจตราดูที่ตนเอง ว่าตนเองเมื่อไม่ได้พูดผิดคิดผิดแล้วก็อยู่สบาย ไม่มีความวุ่นวายอะไรเกิดขึ้น อันนี้เป็นเรื่องของคนที่มีความฉลาดมีสติปัญญาไตร่ตรองใคร่ครวญพิจารณา ตรวจตราดูทั้งการทำ การพูดและการคิดของตนเองไปเรื่อยๆ ก็แก้ไขไปเรื่อยๆ มันก็ดีขึ้นเรื่อยๆ มันก็จะเจริญไปเรื่อยๆ สติปัญญาก็ดีก็จะฉลาด เพราะเราต้องการความสุข อย่างเดียว ฉลาดในการทำ การพูด การคิด อันนี้เป็นข้อคิดธรรมะสั้นๆ ที่จะให้นำไปปฏิบัติ.. โอปนยิโกน้อมธรรมเข้ามาสู่ตน มาพิจารณาที่ตนเอง ตรวจตราดูที่ตนเอง แก้ไขพัฒนาที่ตนเอง เรียกว่าน้อมธรรมเข้ามาสู่ตน ตั้งอยู่ที่ตน เวลาที่เห็นมันทำได้ดี มันพูดที่ดี มันคิดที่ดี ว่ามันผิดไหม มันจะทำให้วุ่นวายเดือดร้อนไหม เราก็คิดพิจารณา ดู ถ้าเราเห็นแล้วว่ามันไม่เดือดร้อน ว่าทำถูก พูดถูก คิดถูก ก็เลยไม่มีความทุกข์ความเดือดร้อนอยู่ สบายเงียบสงบ เรียกว่าตั้งอยู่ในความสงบ ตั้งอยู่ในคุณงามความดี แต่ละคนละคนนี่ ต้องการทำความดี จึงควรใคร่ครวญพิจารณาที่ตนเองอยู่บ่อยๆ เรียกว่าตรวจตราอยู่เรื่อยๆ ถ้ามันผลอสติเมื่อไหร่ พูดไปเรื่องอื่น ทำไปเรื่องอื่น คิดไปเรื่องอื่น ก็รีบเตรียมตัวแก้ไขปิดเป่าได้โดยเร็ว

..บางคนนี่มีความโลภ โลภะมากเกินไป กินมากเกินไปก็อึดอัด กินน้อยเกินไปก็มีความทุกข์ ถ้ากินพอดีก็อยู่สบาย เหตุฉะนั้นการทำอะไรก็ดีให้พอเหมาะพอดี การทำก็ให้ได้ประโยชน์ การพูดก็ให้เหมาะสมกับการพูด ความคิดก็ให้เหมาะสมของคนที่จะคิดได้ ให้อยู่ในความพอดีๆ ความพอดีนี้มันสวยสดงดงาม เช่น การนุ่งเครื่องนุ่งเครื่องห่มของพวกเรานี้ก็เหมือนกัน เป็นเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มทั้งหลาย ก็ให้มันพอดีกับร่างกายของตนเอง นุ่งแล้วมันก็สวยสดงดงาม นุ่งแล้วได้รับความสะดวกสบายไม่อึดอัด เรียกว่าความพอดี อะไรๆในพระศาสนานี้ก็เหมือนกัน ก็ให้รู้จักความพอดี.. สันตคุณฐิประมังสุขัง..คนรู้จักใช้จ่ายเงินทองก็เหมือนกัน ให้มีความเหมาะสมความสมควรเหมาะสมกับรายได้รายจ่าย คนนั้นก็จะมีศรีสุขสมบูรณ์ได้ อยู่ได้ สบาย ไม่ฟุ่มเฟือยเกินไปไม่ฝืดเคืองเกินไป เมื่อฟุ่มเฟือยเกินไปรายได้น้อยแต่ต้องจ่ายมากมันก็เกิดทุกข์ นั่นแหละคนฟุ่มเฟือย คนเราเกิดทุกข์กันมากเรื่องอย่างนี้ เกิดจากความฟุ่มเฟือย เกิดจากการบังคับตนเองไม่ได้ ถ้าคนฝืดเคืองเกินไปก็ทุกข์เหมือนกัน มีเงินมีทองสะดวกสบายอยู่ หากินอาหารก็หากินอาหารที่ราคาถูกไม่ได้

เครื่องนุ่งห่มก็ราคาถูกลง บ้านที่อยู่ก็หลังเล็ก ๆ น้อย ๆ รถเรือที่ใช้ก็ราคาถูกลง ใช้มายี่สิบสามสิบปี สี่สิบปีก็ไม่เปลี่ยนใหม่ไม่แก้ไข ก็เรียกว่าตระหนี่เกินไป ก็ไม่ถูกหลักกรรมมะเหมือนกัน ก็ทำให้ตนเองนี้มีความสุข ความเดือดร้อนเกิดขึ้น

..เหตุฉะนั้นจึงลงมาตกอยู่ที่ความพอดีมันจึงจะพอเหมาะพอดี งานทำอะไรทุกอย่าง จะแบกของก็ดี จะหามของก็ดี จะถือของก็ดี ต้องให้พอดีกับกำลังที่จะถือได้แบกได้หามได้ อันนี้คนที่มั่งคั่งก็จะพอเป็นไป ได้สะดวกสบาย ฉะนั้นใครก็ดีในชีวิตของพวกเขา นั้น ให้ตกอยู่ในความพอดี ทำให้ตนเองมีความสุข มีความสบายพอเหมาะพอดีกับความสามารถของตนเองแล้ว เราจะได้สบาย การทำบุญทำทานก็เหมือนกัน ให้ทำตามที่กำลังความสามารถของเราจะมีได้ ทำพอดีก็จะสบาย พุทธเจ้าปราศรัยก็พอเหมาะพอดี รู้กาลเวลา รู้ว่าควรพูดหรือไม่ควรพูดก็รู้จัก ก็เลยพูดออกมาพอดีพองาม ทางด้านการคิดถึงเหมือนกัน ถ้าคิดมากเกินไปให้เกิดทุกข์ ถ้าคิดน้อยก็ไม่อยากประพฤติปฏิบัติ ทำให้เกิดทุกข์เหมือนกัน ให้มีความคิดพอดีพองาม พอเหมาะพอดี คิดถูกหนทาง เหมือนกับการเดินทางนี้ จะไปบ้านน้อยเมืองใหญ่ ถ้าเราไปไม่ถูกเดินทาง ผิดมันก็เกิดทุกข์ เพราะมันเดินทางผิดปฏิบัติผิดนั่นเองจึงทำให้เกิดทุกข์ ดังนั้นเราควรพยายามที่จะหาเดินทางถูก ถ้าเราเดินทางถูกเราก็จะเดินทางไปสู่บ้านน้อยเมืองใหญ่นั้นด้วยใจที่สบายๆ จะไปบ้านนั้นบ้านนี้เมืองนี้ จะไปที่ไหนไปถูกต้องแล้วก็จะสะดวกสบาย ไปถึงที่ตนเองนั้นปราศจากความเดือดร้อนทั้งหลาย ความพอดีนี้จะเป็นเรื่องที่เหมาะสม ทั้งการทำ การพูด การคิด ทำให้จิตใจของเรานั้นชุ่มชื้นเบิกบาน อยู่มีความสุขสำราญ อันนี้เป็นเรื่องของพวกเรานี้ไม่อยากมีความสุข

.. ให้พวกเราถ่อมพินิจพิจารณาเข้ามาดูที่ตนเอง ว่ามีความพอดีไหม เหมาะสมกับฐานะไหม เหมาะสมกับความสามารถของตนเองไหม ถ้ามันพอดีมันก็จะเกิดความสบาย นี้แหละทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า.. สันตุฎฐิประการมังสุขัง..จะมีเงินมีทองมีทรัพย์สินสมบัติได้ก็ต้องรู้จักการใช้การจ่าย ไม่ฟุ่มเฟือยไม่ฝืดเคือง ให้เหมาะสมกับรายได้รายจ่ายของตนเอง เก็บเล็กผสมน้อยไปเรื่อยๆก็จะทำให้ได้มีเงินหมื่นเงินแสนเงินล้าน ก็เพราะคนรู้จักเก็บหอมรอมริบนั่นเอง รู้จักความเหมาะสมนั่นเอง ก็จะเป็นคนมีทรัพย์สินสมบัติมีเงินมีทองใช้รถใช้เรือก็ดี สร้างบ้านสร้างเรือนก็ดี ก็เหมาะสมกับฐานะของตนเอง ก็อยู่ได้สบายๆ ไม่มีหนี้สินกับธนาคาร ไม่มีหนี้สินกับบุคคลผู้ใด มันก็เลยสบาย เรียกว่าเป็นสุขของคฤหัสถ์ คือ

1 สุขจากการมีทรัพย์สินสมบัติ มีเงินมีทองมีสิ่งมีของ มีความสะดวกสบาย

2 สุขจากการจ่ายทรัพย์ ใช้ทรัพย์ให้พอเหมาะพอดีกับรายได้รายจ่าย เรียกว่าความเหมาะสมจากการใช้ทรัพย์สินสมบัติ

3 ที่นี้การที่ไม่เป็นหนี้เป็นสินของบุคคลผู้ใดก็ทำให้สบายเหมือนกัน เราเห็นคนเดินไปเดินมา ไปมาหาสู่เรา เราก็ไม่ต้องกลัวว่าเขาจะมาถามทวงหนี้เรา เพราะเราไม่มีหนี้สินไม่ได้ขอได้โกงใคร ไม่ได้คอร์รัปชั่นใครเขาไว้ ไม่ได้เป็นโจรเป็นขโมยปล้นจี้เอาสมบัติของใคร ไม่ได้โลก โลกอะเอาสมบัติของคนนั้นคนนี่ มันก็มีเงินสดเป็นของส่วนตัวก็สบายๆ ไม่มีหนี้สินเป็นส่วนตัว คนไปมาหาสู่ก็ไม่กลัว ก็ทำให้มีความสุข

4 ที่นี้การงานปราศจากโทษ ทำอะไรก็ไม่มีความทุกข์ความเดือดร้อน พุดจาปราศรัยก็ไม่มีความทุกข์ การคิดอยู่ในใจก็ไม่ได้คิดคิดเป็นเดือดเป็นร้อนให้ตนเองเดือดร้อนหรือคนอื่นเดือดร้อน การงานก็ปราศจากโทษ ทั้งทางกาย ทางวาจา การคิดออกจากจิตจากใจ คนก็มีความสุขความเจริญเกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง

..ก็ให้พิจารณาดูแก้ไขตนเองไป มีสติไปเรื่อยๆพิจารณาไปเรื่อยๆ เมื่อเรามาวัดมาวันนี้ ทำทีละเล็กทีละน้อยมันก็จะเบญกอบบุญใหญ่ ใจก็ชุ่มชื่นเบิกบานอยู่ในที่สงบสงัด ความสงบก็คือความสุขนั่นเอง เหมือนเรานั่งอยู่ฟังอยู่ ฟังธรรมะอยู่ที่สงบ ไม่มีเสียงเด็กร้องไห้ ไม่มีคนพุดจาปราศรัยอะไรกัน ตั้งจิตตั้งใจฟังกัน .. สุตสูสัง ละครเต ปัญญัง..การตั้งใจฟังด้วยดีทำให้เกิดปัญญา พระพุทธเจ้าท่านสอนไว้ เหตุฉะนั้นก็ขออำนาจขอพรให้คณะศรัทธาญาติโยมทุกท่านปรารถนาคิดสิ่งใดไว้ในใจ ก็ขอให้อำนาจบุญกุศลทั้งหลายจงคลบบันดาลให้ทุกท่านได้ประสบพบเห็นกับสิ่งที่ตนเองฟังปรารถนาไว้ทั่วกัน..ขอเจริญพร..